

VAATA VANA AKENT!

23. mai – üle-eestiline akende restaureerimise päev

Nagu eelmisel aastal, nii ka tänavu on Eesti Vabaõhumuuseumi maaarhitektuuri keskus koos Muinsuskaitseametiga korraldamas kampaaniat „Vaata vana akent!“.

Tänavu tuleb aga kõik teisiti. Teistsugune on ju olnud sellel kevadel kogu meie elu. Kui veel paar kuud tagasi kutsusime kogukondi talgute korras oma vanu aknaid restaureerima, siis nüüd kolime turvaliselt veebi. Nüüd näitavad kogenud meistrid aknarestaureerimist puudutavaid võtteid ja nippe läbi arvutiekraani ehk viime meistri igasse Eestimaa kodusse!

Meie kampaaniategevuste põhirõhk on suunatud **laupäevale, 23. maile**. Teeme oma fookuspäeva ülekanded kommenteeritavaks nii, et kohe saab ka küsimusi esitada.

Teavituskanaliks saab meie *facebook*'i leht <https://www.facebook.com/vaatavanaakent>, kust leiab vähemalt nädal varem ka täpse ajakava. Alustame selle tegusa päevaga **kell 12**.

Ehkki olulisemad tegevused toimuvad 23. mail, oleme oma näpunäidete jagamisega alustanud varakult. Nii võib juba praegu leida *facebook*'ist samm-sammult tegevusi oma akna hooldamiseks ja taastamiseks alates selle uurimisest, kahjustuste märkamisest, klaaside ja värvi eemaldamisest jne.

Tasub kõrva taha panna, et igasugune puitaken vajab hoolt, ka päris uus. Meie juhime oma kampaaniaga tähelepanu aga pigem neile vanadele akendele, mis meie kodudele veel ilmet andmas. Kindlasti tekib suuremal osal lugejatest küsimus, et mis me neist akendest siis vaatame. Aknad, mis on paraku ühed kõnekamad detailid hoone juures üldse, jutustavad meile nii hoone kunagisest ehitajast kui ka praegusest omanikust. Ilus aken on proportsioonis kogu hoonega, funktsionaalne ja hästi hooldatud.

Kunagi osavate meistrite poolt valmistatud tiheda ruudu- ja rombijaotusega aknaid on õnneks säilinud veel näiteks üsnagi paljudel verandadel. Nende säilimise on aga taganud meistri poolt õige puidu valik ja edaspidi järjekindel hooldus majaomaniku poolt. Praegustel omanikel pole ka põhjust olnud neid kaasaegsemate vastu välja vahetada, sest verandade puhul on tegu eelkõige ruumidega, kus pole ka lugu, kui aknad kuskilt pisut tuult läbi lasevad.

Kuidas saab algatatud kampaaniale kaasa lüüa juba täna? EVMi maaarhitektuuri keskus ootab pilte nii restaureeritud kui veel restaureerimata vanadest akendest, eriti õpetlik on selline enne-ja-nüüd stiilis fotovalik, aga põnevad oleks ka ideed, mida teha vanade akendega, kui

neid tõesti enam oma algses paigas ja funktsioonis kasutada ei saa. On need siis põnevad kasvuhooned või mängumajad, aga miks ka mitte aiapaviljonid või koguni mugandatud mööbliesemeteks.

Kui lugejail on pilte sellistest akendest, siis palun saatke need koos selgitusega meilile elo@evm.ee. Kui ei soovi, ei ole vaja anda täpset aadressi, aga küla või linna täpsusega võiks need andmed ikka olla. Ja palume loomulikult lisada fotograafi nime ning võimalusel ka pildistamise aasta.

Kasutame neid fotosid peamiselt oma artiklites, sotsiaalmeediapostitustes, aga miks mitte ka uurimistöodes ja pole välistatud, et neist võiks valmida ka näitus.

Aknapäeva sündmustega hoiame kõiki huvilisi kursis ka Eesti Vabaõhumuuseumi maaarhitektuuri keskuse uue kodulehe <https://www.maaarhitektuur.ee/> kaudu.

Hoia vana akent!

Elo Lutsepp
SA Eesti Vabaõhumuuseum
Maaarhitektuuri keskuse projektide peaspetsialist